

U Z A S A D N I E N I E

Projektowana regulacja przewiduje dokonanie zmian w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz zmian w strukturze działów administracji rządowej.

Zmiany w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych polegają na przekazaniu ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego uprawnień nadzorczych nad zgodnością działań Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z obowiązującymi przepisami – obecnie nadzór ten sprawuje Prezes Rady Ministrów.

Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, a więc odpowiadający za politykę państwa w dziedzinie m.in. ubezpieczeń społecznych, powinien mieć wpływ na funkcjonowanie organu będącego ustawowym ubezpieczycielem, a także nad realizacją przez niego określonych zadań.

Skupienie wszystkich niezbędnych kompetencji w ręku jednego organu, jakim jest minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, przyczyni się do zracjonalizowania procesów decyzyjnych realizowanych przez Rząd w obszarze zabezpieczenia społecznego.

Nowe rozwiązania pozwolą na uniknięcie wątpliwości i sporów kompetencyjnych, jakie pojawiały się na tle obecnych uregulowań.

W konsekwencji dokonano stosownych zmian w ramach działów administracji rządowej.

Nowelizacja zakłada ponadto, że organem wyższego stopnia w postępowaniu administracyjnym w stosunku do terenowych jednostek organizacyjnych jest Prezes Zakładu. Projekt nie zmienia obowiązujących rozwiązań, zgodnie z którymi (art. 83 ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych) od decyzji Zakładu przysługuje odwołanie do właściwego sądu w terminie i według zasad określonych w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego. Organem

odwoławczym od tych decyzji jest sąd pracy i ubezpieczeń społecznych – bez konieczności wcześniejszego rozpatrywania odwołania przez Prezesa Zakładu.

Należy też zaznaczyć, że projektowane rozwiązanie nie oznacza możliwości stosowania obu trybów odwoławczych od decyzji Zakładu (w oparciu o Kodeks postępowania administracyjnego oraz w oparciu o ustawę o systemie ubezpieczeń społecznych).

Projektowane rozwiązania dotyczące sposobu wyłaniania Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru są skorelowane z rozwiązaniami przyjętymi przez Radę Ministrów w projekcie ustawy o zmianie ustawy o służbie cywilnej oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

W związku ze zmianą właściwości organów nadzorujących Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz organów wyższego stopnia w postępowaniu administracyjnym, w stosunku do poprzedniej wersji, w projekcie ustawy wprowadzono przepisy przejściowe określające jakie regulacje mają zastosowanie w przypadkach spraw wszczętych i niezakończonych do dnia wejścia w życie ustawy, a także dotyczące tego, w jakim zakresie utrzymuje się w mocy przepisy wykonawcze wydane na podstawie dotychczasowych przepisów upoważniających.

Projektowana ustawa zawiera ponadto przepis upoważniający Prezesa Rady Ministrów do dokonania przeniesienia wydatków z części 16 – Kancelaria Prezesa Rady Ministrów do części 44 – Zabezpieczenie społeczne, z uwagi na zmianę nadzoru nad Zakładem Ubezpieczeń Społecznych.

Projekt ustawy jest zgodny z przepisami Unii Europejskiej.

Projekt nie zawiera norm technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.) i dlatego nie podlega notyfikacji.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Projekt, przewidując wprowadzenie zmian kompetencyjnych, oddziałuje bezpośrednio na organy, których te zmiany dotyczą, tj. Prezesa Rady Ministrów, ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego oraz Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

2. Konsultacje społeczne

Projekt ustawy został poddany wymaganym konsultacjom z partnerami społecznymi. Uwagi do projektu zgłosiło Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych. W opinii OPZZ wniosek o nadanie statutu Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych powinien podlegać opiniowaniu przez Radę Nadzorczą Zakładu. Zdaniem wnioskodawców powinien być również przewidziany udział Rady Nadzorczej w procedurze wyłaniania i odwoływania Prezesa Zakładu przez opiniowanie wniosków czy też udział przedstawicieli Rady w postępowaniu konkursowym.

W tym samym zakresie dotyczącym przywrócenia regulacji przewidującej obowiązek przedstawienia statutu Zakładu do zaopiniowania Radzie Nadzorczej oraz jej udziału w procedurze wyłaniania kandydata na Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, został zgłoszony również przez Radę Nadzorczą ZUS.

Uwaga dotycząca udziału Rady w nadawaniu statutu została w projekcie uwzględniona.

Nie uwzględniono natomiast uwagi dotyczącej udziału Rady Nadzorczej w procedurze powoływania i odwoływania Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Zgodnie z projektem Prezes Zakładu będzie powoływany, tak jak obecnie, przez Prezesa Rady Ministrów, z tym że na wniosek ministra

właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego i spośród osób wyłonionych w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru. A zatem wyłonienie kandydata na Prezesa nastąpi wyłącznie w drodze konkursu. W związku z nową formułą wyłaniania kandydata na Prezesa Zakładu stosowanie wcześniej obowiązujących zasad udziału w tym procesie przedstawicieli Rady Nadzorczej nie znajduje uzasadnienia.

Business Centre Club – Związek Pracodawców, Konfederacja Pracodawców Polskich, Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych Lewiatan oraz Związek Rzemiosła Polskiego nie przesłały opinii, co zostało uznane za brak uwag.

Forum Związków Zawodowych, NSZZ „Solidarność” oraz Krajowa Izba Gospodarcza w swoich wystąpieniach nie zgłosiły żadnych uwag.

Zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) projekt został zamieszczony w resortowym Biuletynie Informacji Publicznej. Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej nie odnotowało żadnych wystąpień dotyczących projektowanej nowelizacji ustawy kierowanych w oparciu o przepisy wymienionej ustawy.

3. Wpływ projektu na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Projektowane regulacje nie spowodują dodatkowych skutków dla budżetu państwa. Mają one głównie charakter zmian organizacyjno-funkcjonalnych i w nadzorze. W związku z projektowanym przejęciem przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego od Prezesa Rady Ministrów dotychczasowych kompetencji w zakresie nadzoru, należy wskazać, że będzie to wymagało zwiększenia środków znajdujących się w dyspozycji części 44 – Zabezpieczenie społeczne o środki przekazane Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w wysokości 400 tys. zł, na podstawie

ustawy z dnia 12 stycznia 2007 r. o zmianie ustawy o działach administracji rządowej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 21, poz. 125).
Przedmiotowa regulacja nie pociąga za sobą przesunięć etatowych.

Projekt nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

4. Wpływ projektu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Projekt nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

5. Wpływ projektu na sytuację i rozwój regionalny

Projekt nie wpłynie na sytuację i rozwój regionalny.

6. Wpływ projektu na rynek pracy

Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na rynek pracy.